

Republika Slovenija - Vrhovno sodi??e Republike Slovenije, 24 July 2013, I Up 253/2013

Country of Decision:

Slovenia

Country of Applicant:

Bosnia and Herzegovina

Date of Decision:

24-07-2013

Citation:

I Up 253/2013

Court Name:

Vrhovno sodi??e Republike Slovenije

Keywords:

Diskriminacija

Informacije o dr?avi izvora

Ne?love?ko ali poni?evalno ravnanje ali kaznovanje

Osebne okoli??ine prosilca

Pravica do enotne dru?ine

Pravica do zdravja

Ranljiva oseba

Resna ?koda

Subsidiarna za??ita

Zdravni?ka poro?ila / Zdravni?ko-pravna poro?ila

Relevant Legislative Provisions:European Union Law

Headnote:

Pri prvi to?nici obstajajo take izjemne osebne okoli??ine, ki narekujejo stalno visoko kvalificirano zdravni?ko oskrbo, ki ji jo nudijo v tukaj?njih zdravstvenih zavodih, doma pa druga to?nica. ?e bi tako bolnega ?loveka poslali iz tukaj?njih urejenih razmer v zbirni center v BiH, bi zaradi pomanjkljive zdravni?ke oskrbe prva to?nica lahko utrpela ne?love?ko oziroma poni?evalno ravnanje, kar je resna ?koda, ki opravi?uje podelitev subsidiarne za??ite v

Sloveniji.

V primeru vrnitve druge tožnice v izvorno državo bi bila ločena od prve tožnice oziroma od svoje družine, kar je v nasprotju s temeljnim načelom združenja družin. Poleg tega bi z morebitno vrnitvijo v BiH oziroma v tamkajšnji zbirni center, obstajala utemeljena bojazen, da bi bila kot mlada Romkinja brez družine in sredstev za preživljanje tudi zaradi diskriminacije Romov lahko deležna neželivega oziroma poniževalnega ravnanja.

Facts:

Upravno sodišče je ugodilo tožbi tožnic, odpravilo odločbo Ministrstva za notranje zadeve (MNZ), s katero sta bili prošnji za mednarodno zaščito zavrženi, ter tožnicama podelilo status subsidiarne zaščite.

Tožnici sta romske narodnosti. Prva tožnica je zaradi odpovedovanja ledvic in zaradi psihičnih motenj resen bolnik, ki jo je vse od svojega otroštva neguje njena vnukinja, druga tožnica. Druga tožnica je brez staršev in drugih sorodnikov, ki bi jo živeli v BiH, ona pa je več kot pol življenja živi v Sloveniji. Glede na informacije pristojnih organov (poročilo Thomasa Hammarberga, Komisarja za človekove pravice pri Evropskem svetu, Human Rights Watch, UNHCR, Sveta Evrope, Evropskega sodišča za človekove pravice) je stanje v zbirnih centrih v BiH za notranje razseljene osebe ali vrnjene osebe precej kritično, glede položaja Romov v BiH pa, če vedno prihaja do njihove diskriminacije, kar je zlasti velja pri dostopu do zdravstvenega varstva. Zato sta tožnici posebej ranljivi osebi in je tveganje, da bi zaradi posredne ali neposredne diskriminacije ne dobili dostopa do zdravstvenih storitev, preveliko. Po presoji sodišča prve stopnje bi morala tožena stranka izkazati, da ob vrnitvi v BiH tožnici ne bi utrpeli resne škode v smislu določb 28. člena ZMZ, česar pa tožena stranka ni izkazala. Zato je presodilo, da sta upravičeni do subsidiarnega varstva v Republiki Sloveniji.

MNZ se je zoper sodbo upravnega sodišča pritožilo. Meni, da osebne okoliščine tožnic, ki jih navaja sodišče ne morejo pomeniti neželivega ravnanja samega po sebi, ki tudi nimajo povezave s stanjem in nastanitvijo v zbirnih centrih BiH. MNZ je menja, da je v zbirnih centrih za notranje razseljene ljudi in za povratnike v BiH dovolj dobro poskrbljeno, pa tudi zdravstveni sistem v BiH oziroma v Republiki Srbski deluje in je dostopen vsem tam živim ljudem. Tožena stranka meni, da tožnicama zato ne grozi resna škoda ob vrnitvi v BiH.

Decision & Reasoning:

Vrhovno sodišče se strinja z odločitvijo sodišča prve stopnje o podelitvi statusa subsidiarne zaščite tožnicama.

Pojem resne škode obsega tudi neželivo ali poniževalno ravnanje, ki po stališču Vrhovnega sodišča v posebej utemeljenih primerih ne izključuje zdravstvenega stanja posameznega prosilca, če ima v izvorni državi omejene možnosti do zdravstvene oskrbe, ki pa ne more biti edini in ključni element za tovrstno mednarodno zaščito (sodba Vrhovega sodišča I Up 245/2011). Zato je bilo treba v obravnavanem primeru presoditi, ali je sodišče prve stopnje upoštevalo osebne okoliščine na strani tožnic in, ali razmere v izvorni državi lahko ob stanju tožnic pomenijo za tožnici neželivo oziroma poniževalno ravnanje, ki bi lahko pomenilo resno grožnjo za tožnici ob morebitni njihovi vrnitvi v BiH.

Zaradi nespornih zdravstvenih težav prve tožnice, zaradi tega, ker je v izvorni državi izgubila vse premoženje ter tam ne živi več noben sorodnik in bi zato v takem stanju morala v zbirni center v

BiH, za zbirne centre v BiH pa iz verodostojnih poročil izhaja, da v njih ni v zadostni meri poskrbljeno niti za redno oskrbo s pitno vodo niti za odplake, da so v njih Romi posredno ali celo neposredno diskriminirani, tudi pri zdravstveni oskrbi, so po presoji Vrhovnega sodišča izpolnjeni zakonski pogoji, da se prvi tožnici v Sloveniji prizna subsidiarna zaščita. Če bi tako bolnega žoloveka poslali iz dokaj urejenih tukajšnjih razmer v zbirni center v BiH, bi zaradi pomanjkljive zdravniške oskrbe prva tožnica lahko utrpela neželovoko oziroma poniževalno ravnanje, kar je resna škoda, ki opravičuje podelitev subsidiarne zaščite v Sloveniji.

Druga tožnica je v Slovenijo prišla kot desetletni otrok s svojo babico iz razlogov, ki so enaki babičinim, v BiH nima staršev in nima niti drugih sorodnikov; hiša v kateri so živeli, je bila v vojni požgana, iz BiH pa je skupaj s prvo tožnico in sestro pobegnila zaradi nadlegovanja in drugih oblik diskriminacije zaradi svoje romske narodnosti s strani pripadnikov vseh v vojno vpletenih narodov. V Sloveniji živi že devet let skupaj pri svojem stricu s prvo tožnico, ki to tudi vseskozi neguje (kot bolniška sestra). Gre za povezanost babice in vnukinje. V BiH sicer ni vojne, vendar pa po poročilih pristojnih organizacij stanje (že) ni normalno, kar zlasti velja za zbirne centre, zdravstvo itd. V primeru vrnitve druge tožnice v izvorno državo bi bila ločena od prve tožnice oziroma od svoje družine, kar je prav v nasprotju s temeljnim načelom združevanja družin. Poleg tega bi z morebitno vrnitvijo v BiH oziroma v tamkajšnji zbirni center obstajala utemeljena bojazen, da bi bila kot mlada Romkinja brez družine in sredstev za preživljanje tudi zaradi diskriminacije Romov lahko deležna neželovokega oziroma poniževalnega ravnanja.

Outcome:

Vrhovno sodišče je zavrnilo pritožbo Ministrstva in potrdilo izpodbijano sodbo sodišča prve stopnje.

Attachment(s):

[253 2013.pdf](#)[1]

National / Other Legislative Provisions:

[Slovenia - Zakon o mednarodni zaščiti \(ZMZ\) \(International Protection Act\)](#) [2]

Links:

[1] <https://www.asylumlawdatabase.eu/sites/default/files/aldfiles/253%202013.pdf>

[2] <https://www.asylumlawdatabase.eu/sl/taxonomy/term/4417>